

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV Birger Andersson.

SYFTE

Att ta reda på hur vi som organisation med vårt metodval har påverkat den yttre miljön.

HÄNDELSEN

Vid X-viken i X-stad anlägger kommunens naturvårdsavdelning ett våtmarksområde där dagvatten ska renas ekologiskt. Sjön X är ett naturreservat och även recipient för våtmarksområdet. I arbetet ingick röjning av sly och ris som lades upp i en 2 500 Kbm stor hög under en korsning av två kraftledningar, 200 Kvolt ledning på metallstolpar och 20 Kvolt med trästolpar. Rishögen såldes till företaget X som enligt avtal skulle flisa högen till biobränsle. På eftermiddagen den xx-xx-xx brinner rishögen. Station A larmas på prio ett larm till skadeplats. Vid framkomst rekvirerar insatsledaren grävmaskin och extra vattenenhet via RC och vill även ha representant från kraftbolaget på plats. Räddningsledarens taktiska inriktning är att inte riskera egen personal så insatsen blir passiv från början med att bevattna området kring rishögen för att förhindra vidare spridning samt att med ett skumtäckke hålla nere brandens intensitet tills grävmaskinen sätts i arbete. Polisen tar hand om en misstänkt för att ha anlagt branden och vill ha ett spridningsyttrande. Jourhavande BI kommer till plats och skriver yttrandet där spridning till närliggande mark och bostadsområde anses som ringa, däremot kan han inte bedöma kraftledningsstolparnas motståndskraft från brandpåverkan. Frånsett det vatten som gått åt vid insats så har även 150 - 200 liter skumvätska towalex ARC Miljö används för att bilda skumtäckket.

UNDERSÖKNINGEN

Dagen efter insats så besöker Miljöinspektör NN vid X-stad kommuns miljökontor tillsammans med jourhavande BI skadeplatsen för provtagning av släckvatten och jord för att ta reda på hur vi som organisation med vårt metodval har påverkat den yttre miljön vid X-vikens våtmarksområde. Svaret på proverna visar bland annat på förhöjda värden av fluorid. En provtagning kommer senare att genomföras för att kontrollera värdena över tiden.

SLUTSATS

Det är räddningsledarens slutgiltiga metodval som gäller vid den taktiska inriktningen han bestämmer utifrån det akuta läget på plats. Att arbeta in ett miljötänkande i vår organisation är även att ge räddningsledaren ytterligare en parameter vid sitt val av taktisk inriktning och metod, där han även ska avgöra om det är räddningstjänst enligt RL 2 § med - behovet av ett snabbt ingripande - det hotande intressets vikt - kostnaden för insatsen samt omständigheterna i övrigt. Enligt spridningsyttrandet från jourhavande BI var spridningsrisken till omgivningarna ringa. Men med ström på kraftledningarna och med tanke på personalens säkerhet så kunde ingen insats med vatten göras mot rishögen. Om en stolpe viker sig under brandpåverkan så är det en affär mellan kommunen och kraftbolaget. Enligt chefen för naturvårdsavdelningen X-stad kommun uppskattas värdet av den brunna delen av rishögen till 4 000 Skr. Och då ca 2 tredjedelar av högen brunnit upp så är det räddade värdet ca 2 000 Skr. Skumvätskan som användes towalex ARC Miljö kostar räddningstjänsten vid upphandling i dag ca 40 Skr / L. Så släckmedelskostnaden vid insatsen uppskattas till minst 6 000 Skr. Och till detta tillkommer personalkostnader och övriga materielkostnader som hyra av grävmaskin. När provtagningen är analyserad så vet vi om det blir några kostnader för marksanering.

Vilka följder och kostnadsbesparingar vår insats fått för kraftbolaget kan inte utredningen spekulera i utan kan bara uppskattas av kraftbolaget. Vid bortfall av 20 Kvolt ledningen blir det strömavbrott i X-stad, Z-stads sjukhus (har reservkraft) och X-by i ca två timmar innan omkoppling kunnat ske, stambanan och den spårbundna lokaltrafiken påverkas ej då de har egen strömförsörjning. Vid bortfall i 200 Kvolt ledning blinkar det bara innan omkoppling sker automatiskt. Vid båda tillfällena har kraft-

bolaget kostnader för att bygga upp raserad utrustning enligt AA och BB på bolagets driftcentral.

ERFARENHETER

Det är räddningsledarens taktiska inriktning och metodval som gäller. Organisationen kan bara se till att vår personal och särskilt våra räddningsledare får den insikt och kunskap om miljöräddningstjänst att det blir en naturlig del i val av metoder. Tyvärr har vår nya skumvätska towalex ARC miljö uppfattats i organisationen som en miljövänlig skumvätska tack vara att det har ordet miljö i varunamnet. Vi måste här klart deklarerat, det finns inga miljövänliga skumvätskor utan bara mindre miljöfarliga än de vätskor vi tidigare använt.

ÅTGÄRDER

Den insiktsutbildning i SRV miljökunskap för räddningstjänsten som samtlig räddningspersonal i organisationen har tagit del av måste varje år följas upp med utbildning / övning så miljöinsikten blir en naturlig del i räddningsarbete. I befälsutbildningen på räddningsverkets skolor tenderar det till att man förordar skumsläckning i större utsträckning än tidigare. Utan att lägga någon åsikt om skummets släckeffekter kontra övriga släckmedel så måste en dialog tas upp med SRV angående vid vilka insatser som skumsläckning är det enda alternativet och hur man sedan samlar upp det av skumvätska kontaminerade släckvattnet.